

Boyoma

Driemaandelijks Nieuwsblad van
Kisangani vzw

België-Belgique
P.B.-P.P.
3720 Kortesse-
sem
BC1813

Januari-Februari-Maart 2023
Afgiftekantoor : 3720 Kortesse-
sem
P209455

Kisangani vzw, Bronstraat 31, 3722 Kortesse-
sem

<http://www.kisangani.be/>

Nr 83

COLOFON
Boyoma
3-maandelijks nieuws-
blad
nr 83 jaargang 22-
2023

Jan.-Febr.-Mrt. 2023
v.u. Hugo Gevaerts,
Bronstraat 31,
3722 Kortessem
Kisangani vzw

Rurale Ontwikkeling in D.R.Congo

Zetel en Kantoor:

Bronstraat 31,

3722 Kortessem

tel. 011 37 65 80

e-mail info@kisangani.be

IBAN BE 35 2350 3524 2637

BIC code GE BABE BB

Web: <http://www.kisangani.be/>

vzw kisangani asbl

Redactieraad: Roger Huisman, Magda Nollet-Vermander, Rina Robben, Manja Scheuermann.

Foto's: Wouter Gevaerts, Paluku Muvatse, Ernest Tambwe

Dit kwartaalblad wordt verzonden aan geïnteresseerden. Indien u dit blad niet meer wenst te ontvangen, laat het ons dan weten.

Wie BOYOMA per e-mail wenst te ontvangen, kan dit melden aan: info@kisangani.be Vermeld of u ook de gedrukte versie wenst.

Uw persoonlijke gegevens worden in geen geval doorgegeven of verkocht aan derden. Indien u deze gegevens wenst te verwijderen uit de bestanden van Kisangani vzw, dan kunt u dit per e-mail of per post laten weten.

Contact Antwerpen

Alain Vandellanoot

Caronstraat 102, 2660 Hoboken

tel. 03 830 51 41

e-mail antwerpen@kisangani.be

Contact Brabant

Wouter en Rina Gevaerts-Robben

Bloemstraat 47, 3211 Binkom

tel. 016 63 25 58

e-mail brabant@kisangani.be

Contact Limburg

Hugo en Manja Gevaerts

Bronstraat 31, 3722 Kortessem

tel. 011 37 65 80

e-mail limburg@kisangani.be

Contact Oost-Vlaanderen

Rik en Lut De Raedt-Van Laeken

Ten Ede 82, 9620 Erwetegem

tel. 09 360 82 47

e-mail oost-vlaanderen@kisangani.be

Contact West-Vlaanderen

Magda Nollet-Vermander

Beversesteenweg 495, 8800 Roeselare

tel. 051 251901

e-mail west-vlaanderen@kisangani.be

Contact: Kisangani

Paluku Muvatsi

e-mail palukumuv@gmail.com

Contact: Kinshasa

René Ngongo

e-mail renengongo2002@yahoo.fr

Druk: Hellinx printing bvba, Bilzen

Wat hebben we in 2022 verwezenlijkt ?

De thema's waarrond Kisangani vzw al meer dan **20 jaar actief** is in Kisangani in de Democratische Republiek Congo, zijn:

- duurzame landbouw
- het uitdragen van die kennis via onderwijs en associaties
- in functie van de bescherming van het tropisch regenwoud

In Kisangani

In 2022 verkregen we subsidies om het werken met associaties uit te proberen. In 2023 dienden we een nieuwe projectaanvraag in bij de provincie Vlaams-Brabant om onze associaties op Mbiye en in Masako nog een jaar langer te ondersteunen en een nieuwe op te starten in Ngene Ngene. Daarnaast voorzien we enkele noodzakelijke investeringen zoals een nieuwe prauw voor het vervoer van en naar Mbiye. We wachten vol spanning op het resultaat van de beoordeling.

We introduceerden bijenteelt in kasten. Tot nu toe werden bomen gekapt om zo de honing in de nesten te oogsten. Hopelijk kunnen we de bomenkap in de toekomst verminderen, en tegelijk de opbrengst van honing vergroten. Honing is een kostbaar product, en kan de inkomsten van de bevolking doen stijgen. We hopen binnenkort onze eerste honing te oogsten.

Foto: honingraten

Er werden dus twee associaties opgericht. Deze verenigen dorpsbewoners die onze landbouwmethodes ook zelf in de praktijk willen brengen. Zij vergaderen in de scholen van Masako en Mbiye. De associaties worden begeleid door een animator (een econoom of een socioloog) die het proces begeleidt en onze technieken op een bevattelijke manier overbrengt. Daarnaast hebben we aan beide sites ook een agronoom toegewezen die onderzoekt op welke wijze duurzame landbouw verder kan toegepast worden (onder meer teeltkeuze,

wijze van groenbemesting, ...)

Vanuit de associaties zijn er, samen met enkele professionele acteurs, toneelstukken opgevoerd, om ons doel (ontbossing te gegaan) en hoe dit te bereiken (duurzame landbouw) toelichten

Dit wordt altijd met veel enthousiasme onthaald .

 De **projecten** rond visteelt, akkerbosbouw, varkenskweek, rijst en scholen zijn verder gelopen zoals normaal. Door de bijkomende ondersteuning van enkele landbouwingenieurs ter plaatse, kunnen we ook de opbrengsten van groenten verbeteren.

foto: komkommers.

Voor de visteelt zijn we met nieuwe experimenten begonnen om zo de opbrengst te optimaliseren, o.a. door kippenmest toe te voegen aan de vijvers.

We voegden in 2022 ook kippenveelt toe. De twee associaties startten telkens een kippenstal op, met als doel de productie van eieren.

Onze scholen blijven veel kinderen aantrekken. In de 6 klassen op Mbiye volgen ongeveer 200 leerlingen de volledige lagere school. In Masako hebben we de school verder kunnen uitbreiden met 3 extra klassen, daar hebben we in totaal meer dan 500 leerlingen.

Gezien de belangrijke investeringen en vernieuwingen die werden opgestart in 2021 was het een opluchting dat we, met de nodige coronamaatregelen, konden **afreizen naar Kisangani**.

Eenzijds wilden we onze medewerkers ter plaatse een hart onder de riem steken na twee moeilijke coronajaren. Anderzijds wilden we met de ploeg verantwoordelijken bespreken wat er goed of slecht liep en waar moest worden bijgestuurd.

Tenslotte bekeken we met de eindverantwoordelijken ook waar de noden voor de toekomst liggen, zowel aan investeringen (terreinwagen, moto's, prauw met buitenboordmotor, ...) als naar vernieuwende projecten (kuikenkwekerij, nieuwe associaties, ...).

Spijtig genoeg is Jacob Ndjaki, onze projectleider voor Djubu Djubu, vorig jaar veel te vroeg gestorven.

We blijven hem missen.

In België

2022 zullen we ons herinneren als het jaar na Corona waarin het weer mogelijk werd om activiteiten en vergaderingen life te organiseren.

Kisangani vzw nam actief deel aan de **tentoonstelling 'Lubbeek reist solidair de wereld rond'** in de Bibliotheek van Lubbeek in het voorjaar van 2022. We engageerden ons ook om mee te werken aan de voorbereiding van een analogoog evenement in 2023 dat door de Gris georganiseerd zal worden.

We organiseerden **twee info-avonden**. Een eerste in Lubbeek (1 juli) waar zo'n 80 geïnteresseerden naar toe kwamen. Een tweede in Roeselare (29 oktober) waar we opnieuw zo'n 80 geïnteresseerden mochten verwelkomen. Op beide avonden hadden we een zeer aandachtig publiek dat vele vragen stelde.

De **Algemene Vergadering**

kwam twee maal samen. Dit is telkens een moment waarop we, naast de formele vergadering, ruimte maken voor ontmoeting en de vrijwilligers verwennen met een lekker etentje.

We vinden vrijwillig engagement immers enorm belangrijk.

We investeerden verder in **communicatie**. Minstens 1 maal per week verschijnt er een facebookpost en maandelijks worden die posts verzameld en verder uitgewerkt in een digitale nieuwsbrief.

Met ons totale pakket aan communicatietools website, tijdschrift (1400 abonnees), facebook (285 leden) en nieuwsbrief (880 abonnees) hopen we zo veel mogelijk geïnteresseerden te bereiken en te informeren.

In 2022 zijn we ook gestart met een traject tot vernieuwing van de website. Er vonden een 4-tal overlegmomenten plaats met de web-designer. We willen de nieuwe website tegen de zomer van 2023 lanceren. Nog enkele weken geduld dus.

Sinds twee jaar is er ook regelmatig digitaal **overleg** tussen mezelf en onze projectverantwoordelijken en coördinator in Kisangani.

Wouter Gevaerts

INFOAVOND Kisangani vzw

**Hoe we met duurzame landbouw in onze
projecten ontbossing tegengaan**
update van de projecten na onze recente reis naar Kisangani

*In samenwerking met Rotary Club Bilzen-Alden Biesen
nodigen wij u uit
op **vrijdag 26 mei 2023 om 19:30h**
in **Cultuurcentrum De Kimpel**
Eikenlaan 25, Bilzen*

Inkom met één consumptie: 15 euro.

*We starten om 19:30h.
Achteraf is er ruim gelegenheid om na te babbelen bij een
drankje.*

*Inschrijven mag op limburg@kisangani.be
of op info@kisangani.be*

Als VZW kunnen wij LEGATEN en GIFTEN ontvangen.

FISCAAL ATTEST

U krijgt een fiscaal attest voor
GIFTEN vanaf € 40,00

U kunt uw **giften ook spreiden over verschillende stortingen per jaar** bv. door maandelijkse stortingen of door een doorlopende opdracht.

Voor giften gedaan in 2023 ontvangt u een fiscaal attest in de loop van de maand februari of maart 2024.

U kunt uw gift storten op de rekening van

Kisangani vzw Bronstraat 31 3722 Kortesseem Bank BE 35 2350 3524 2637 BIC code GE BABE BB

Gelieve bij mededeling te vermelden:
gift van "uw naam en voornaam"

Tot 3 jaar na uw laatste gift ontvangt u gratis ons tijdschrift.

LEGATEN

De notaris kan u het beste inlichten hoe u ons een legaat kunt nalaten.

Wie zou aan mij denken? Masako viert feest met haar vrienden

Inleiding

Het is 23 januari 2023. Vandaag organiseren we een feestmaal in de school van Masako.

In de ochtend komt het Kisangani-team onder leiding van de heer Paluku, de coördinator, in Masako aan. Ikzelf ga naar het volgende dorp (op kilometer 16) om iedereen aan te sporen goed samen te werken met het dorp op kilometer 13. Er waren de laatste dagen immers wat discussies geweest.

Onderweg loop ik even langs bij de heer Aloïs, die ik liefkozend de "Notable de Masako" noem. Ik ben aangenaam verrast als hij me een hele kist met frisdrank overhandigt. Dit is zijn bijdrage voor het feestmaal dat we aanbieden. Volgens hem (Aloïs): *"Pierre Godfroid heeft al veel voor Masako gedaan, daarom schenk ik deze bak frisdrank in zijn naam"*. Deze bijdrage van Aloïs kon op veel bijval en vreugde rekenen op de school waar het evenement plaatsvond.

Lesgeven via theater

Clarisse Kanyama en haar groep zijn de professionele acteurs met wie

we een jaar lang samenwerkten. Samen met hen hebben we toneelstukken gemaakt en uitgebeeld om op deze manier onze activiteiten beter begrijpbaar over te brengen aan de lokale bevolking... Vandaag gaat het over het belang van viskweek als bron van inkomsten en tegelijkertijd de positieve impact ervan op de bescherming van het bos, omdat het deel uitmaakt van de

duurzame landbouw. Nadat hij het hoofdidee van het toneelstuk had verduidelijkt, vroeg de directeur de leerlingen om terug te keren naar hun klaslokalen om het feestmaal te verdelen.

Feestmaaltijd

Als eerste werden de leerlingen van het eerste jaar bediend en vervolgens telkens een hoger jaar. Elke leerling kreeg een bord bestaande uit rijst, bonen en varkensvlees. De vijfde en zesde klassers hielpen in de keuken bij het bereiden van het eten.

De sfeer was uitbundig

en de kinderen improviseerden een lied: *"Wali na madesu, wali na madesu, na munofu!"* wat betekent rijst met bonen, rijst met bonen, met vlees!

De klasvertegenwoordigers, Amanga Déborah en Okonela Lisalama bedankten de weldoener Pierre Godfroid en iedereen die zich ingezet heeft om er een onvergetelijke dag van te maken.

Daarna namen verschillende dorpelingen het woord.

Chef Paul Tashala

Ik vind deze manier van lesgeven via theater erg interessant, ik herinner me zelfs onze verschillende lessen in dit toneelstuk, echt. Het is ook een kans voor degenen die niet bij ons waren om te begrijpen wat goed is. Wat nu nog moet gebeuren, is direct naar de praktijk gaan. Als leider vraag ik je om ons te helpen deze jonge artiesten te begeleiden ter ere van Masako.

De directeur van de school

De ceremonie verliep goed, het is een primeur sinds Masako bestaat. Het was niet alleen de uitwisseling van beloften, maar wat ik vooral apprecieerde was de kans die het bood tot verzoening tussen de twee groepen jonge mensen die het oneens waren. Ik ben heel blij om te zien dat mijn studenten gelukkig zijn. Sommigen vertelden me zelfs dat het meer is dan het nieuwjaarsfeest. Ik hoop van harte dat dit een jaarlijkse traditie wordt.

De voorzitter van de jeugd van kilometer 16, Djessa Ekanga Jeannot
We zijn erg blij met wat hier vandaag is gebeurd, omdat wij en onze kinderen samen hebben gegeten. Bovendien zijn we in het kader van onze jeugdvereniging erg geïnspireerd om de jongeren te gaan begeleiden die hier in het theater hebben gespeeld, ze hebben het heel goed gedaan, wat een eer is voor dit dorp op de oude weg naar Buta. Mijn advies is: laat ons alstublieft niet in de steek. We zijn erg moedig in onze vereniging, maar we missen de materialen om steeds zeer effectief te zijn bij bijvoorbeeld wegonderhoud en andere maatschappelijke taken. Deze impuls om samen te werken kan de vastberadenheid van jonge mensen aanwakkeren om de leiding over zichzelf te nemen.

Mijnheer Motoja

Wat er vandaag in ons dorp is gebeurd, is uniek, zelfs in de tijd van onze voorouders; ik heb nog nooit van zoiets gehoord. Ik heb zelfs de woorden niet om mijn vreugde uit te drukken. Mijn advies is, onze partners en jullie, verlaat ons niet. Velen van ons hebben hun studie niet afgemaakt. VZW Kisangani met de Belgische Technische Coöperatie en Pierre Godfroid hebben ons de lagere school gegeven. Onze droom is dat er ook een middelbare school zou komen. Dat zou ervoor zorgen dat meer kinderen naar het middelbaar kunnen.

Mama Godé Sefu

We zijn hier sinds de ochtend aan het werk, we zijn echt heel blij met deze activiteit die iedereen samenbrengt: de studenten, leraren, ouders en wij leden van de verenigingen. Het is voor onze kinderen dat we een hele dag hebben opgeofferd. Ik raad jullie aan om deze praktijk, die al deel uitmaakt van de traditie, verder te zetten. Maar ook wij dromen van een middelbare school dicht bij onze dorpen.

De heer Gilbert Ngando Olongo (ouder en lid van de vereniging van pluimveehouders) en Maître Désiré Akoya Isoso spraken hun dank uit aan de schenkers voor de realisatie van dit feest.

Eric Abanati Gbadi

Dit was het verhaal van ons schoolfeest in Masako. Een soortgelijk feest vond plaats in de school van Ile Mbiye. Ook hier maakten dorpsmoeders met hulp van vijfde- en zesdejaars de rijst, bonen en vlees klaar. Ook hier kregen de kinderen ieder een goede volle feestmaaltijd.

FINANCIIEEL VERSLAG 2022

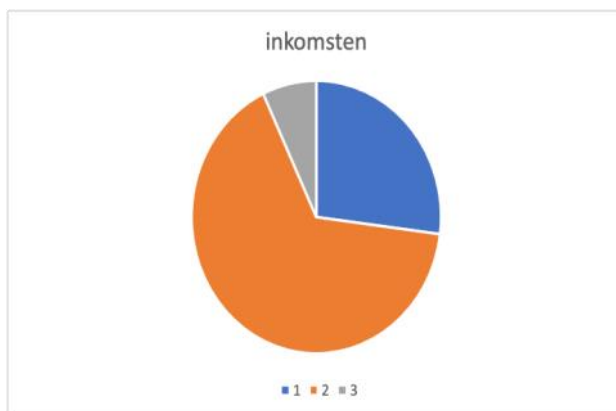
Het is al een tijdje geleden dat we een financieel verslag hebben gegeven.

Inkomsten

Onze inkomsten in 2022 kwamen

- voor 27 % van subsidies
- voor 66 % van giften
- voor 7% van verkoop wenskaarten, kalenders en boek

1	Subsidies	29.432,08 €	27%
2	Giften	71.567,17 €	66%
3	Verkoop wenskaarten en boeken	5.049,40 €	7%
TOTAAL		106.048,65 €	

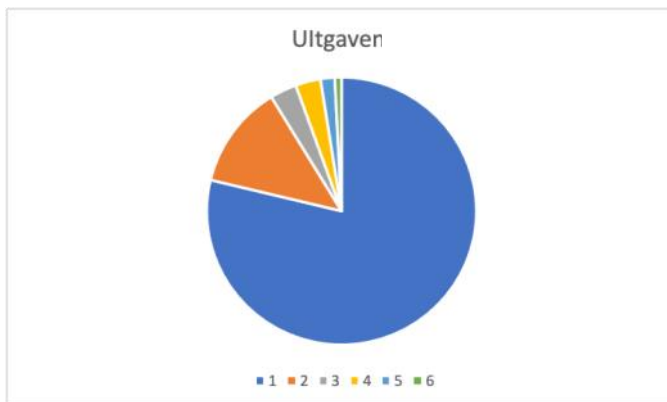
Uitgaven

Onze uitgaven gingen :

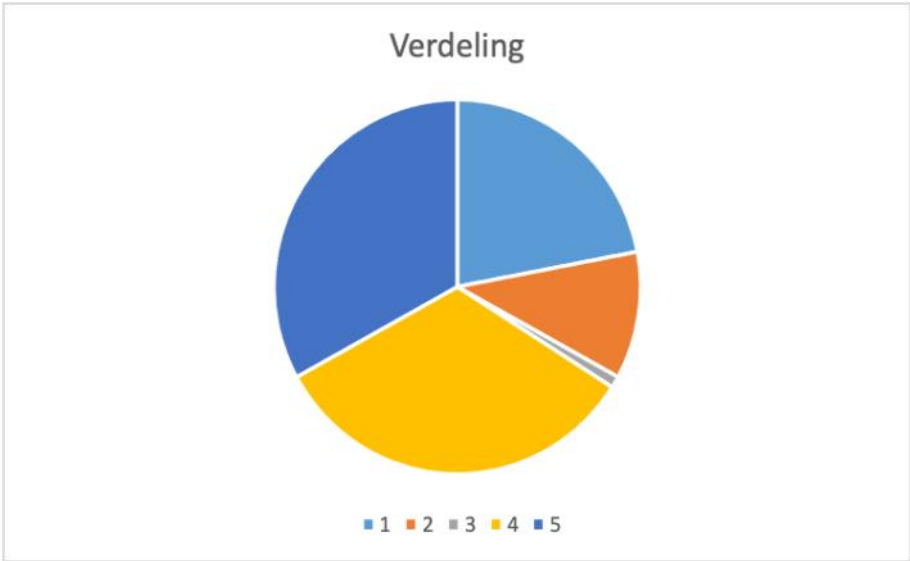
- voor meer dan 90 % rechtstreeks naar Kisangani voor de dagelijkse werking
- (78,5 %) en (12,5 %) voor de scholen, (waterpompen, zonnepanelen enz)
- Daarnaast was er 3 % voor de druk van ons tijdschrift, 3,2 % voor administratiekosten (post, verzending, kantoomateriaal) en 1 % voor de aanmaak van wenskaarten, boek en kalenders.

Er zijn ongeveer 10.000 EUR meer inkomsten dan uitgaven, wat onder meer te wijten is aan een subsidie voor een pick-up die we al deels gekregen hebben, maar nog niet uitgegeven.

1	Werking Kisangani	76.743,47 €	78,5%
2	Investerings school	12.301,43 €	12,5 %
3	Kantoor post verzending	3.167,06 €	3,2 %
4	Tijdschrift	3.011,36 €	3,0 %
5	Kalenders, wenskaarten en boek	1.681,65 €	1,7 %
6	Reis	790,46 €	0,8 %
	Totaal	97.695,43 €	

Voor de werking werd er maandelijks 6.000 \$ gestuurd naar Kisangani.

1. materiaal en voedsel	22%
2. brandstof en onderhoud	10%
3. administratie	1%
4. premies coördinatoren en onderwijzers	35%
5. arbeiders	32%

Hartelijk dank aan jullie allemaal.

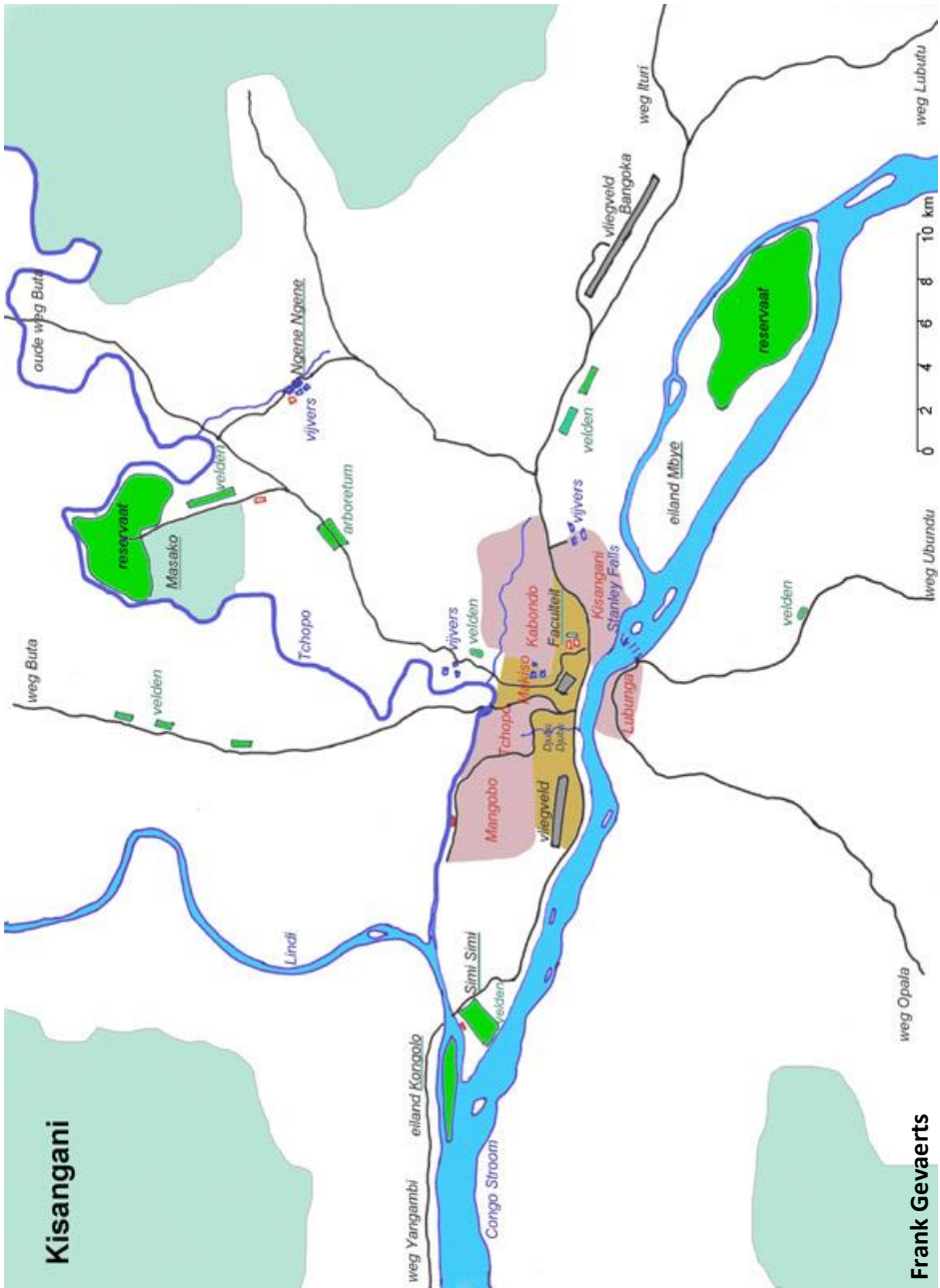
Onze collega's van de vzw Kisangani-Développement doen goed werk met de middelen die we dank zij u aan hen kunnen sturen.

In elk nummer van Boyoma staan er artikels om u dat allemaal mee te laten beleven.

Jullie maken dat allemaal mogelijk.

Nogmaals, hartelijk dank.

Hugo Gevaerts

Kisangani

Frank Gevaerts

onze projecten in Kisangani krijgen steun van

VELE SCHENKERS

Koning Boudewijnstichting

INOX SYSTEMS Gent

Fonds Albert Büskens

LEYSEN HUMANITAS

Fonds Lokumo

P. GODFROID

Stad Bilzen

Salvatoriaanse Hulpactie vzw

Gemeente Lubbeek

Stad Roeselare

Stad Zottegem

Rotary District 2140

R.C. Bilzen-Alden Biesen

R.C. Genk-Staelen

R.C. Hasselt

R.C. Katwijk-Noordwijk (NI)

R.C. Maasland-Lanklaar

R.C. Siegen-Schloss (D)

Lions Club Hasselt